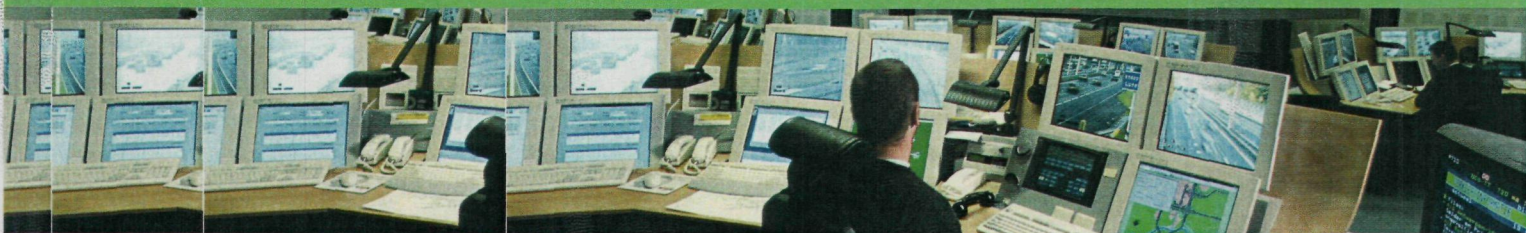

VERKEERSMANAGEMENT IN DE TRANSITIEARENA

> Project TRADUVEM: Transitie naar Duurzaam Verkeersmanagement

THEMA INTEGRAAL INFRASTRUCTUUR- EN VERKEERSMANAGEMENT

'TOEPASSING VAN HET TRADUVEM-GEDACHTEGOED OP NATIONALE SCHAALE ZAL ERTOE LEIDEN DAT DYNAMISCH VERKEERSMANAGEMENT OP EEN GEHEEL ANDERE WIJZE ZAL WORDEN INGEZET DAN NU HET GEVAL IS'

Het Nederlandse wegennet – overvol en stelselmatig instabiel – schreeuwt om een systeemdoorbraak in het project TRADUVEM wordt getracht die doorbraak vanuit een transitiecontext te initiëren en te faciliteren.

Het verkeersmanagement in Nederland was altijd gericht op doorstroming van het wegverkeer. Verkeersveiligheid was bijzaak en milieubelasting was voor verkeersmanagers nog absoluut geen issue. De deelnemers binnen de Transumo-projectgroep TRADUVEM

hebben zich tot doel gesteld het transitietraject naar een duurzaam verkeersmanagementsysteem te initiëren en te faciliteren.

Dat transitietraject moet leiden tot:

- een verkeersveiligere netwerk;
- een lagere milieubelasting;
- een betrouwbaarder wegsysteem én
- een betere doorstroming van het wegverkeer.

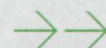
WAAROM

Verkeersmanagement is van oplossing een probleem geworden. Het Nederlandse

wegennet is inherent instabiel geworden vanwege de fileproblematiek. Verkeersmanagement heeft echter regelcapaciteit nodig om effectief te kunnen zijn. Deze regelcapaciteit is – door een te ver doorgevoerd gebruik van een beperkte wegecapaciteit zonder alternatieve routes – volledig verdwenen. De focus van verkeersmanagement ligt daardoor tot op heden op 'benutten'; het zo efficiënt mogelijk gebruiken van de beschikbare capaciteit. De effectiviteitsvraag (met inachtneming van duurzaamheid in de betekenis van people, planet en profit) is daaraan ondergeschikt.

Bovendien is er nog weinig tot geen sprake van gezamenlijke ontwikkeling van verkeersmanagement door de diverse wegbeheerders samen, waardoor er vaak optimalisatie op het eigen wegennet plaatsvindt en geen optimalisatie op netwerkniveau.

Centraal uitgangspunt is dat een systeemdoorbraak in het verkeersmanagement vraagt om een holistische, bij het transitie-

'CENTRAAL UITGANGSPUNT IS DAT EEN SYSTEEMDOORBRAAK IN HET VERKEERSMANAGEMENT VRAAGT OM EEN HOLISTISCHE, BIJ HET TRANSITIEDENKEN AANSLUITENDE VISIE.'

denken aansluitende visie. Vanuit deze ambitie is het TRADUVEM-project ontstaan, als een verbindende paraplu boven de vier andere projecten in het thema 'Integraal infrastructuur- en verkeersmanagement', met een expliciete focus op de transitie-uitdagingen die een duurzame toekomst mogelijk moeten maken.

WAT

Plaatsing van het project in een transitie-context is zeer relevant. Binnen het project heeft een groep koplopers zich ingezet om te verkennen waaraan verkeersmanagement

moet gaan voldoen om bij te kunnen dragen aan duurzame mobiliteit. Bij de verschillende betrokkenen zal eerst urgentiebesef moeten ontstaan voordat zij actief zullen gaan bijdragen aan vanuit ons perspectief noodzakelijke aanpassingen in werkwijzen, organisatie en denken over het onderwerp. In die zin kan TRADUVEM als een transitie-arena worden gezien.

TRADUVEM levert de volgende producten of draagt bij aan de volgende ontwikkelingen:

- een visie op de toepassing van duurzaam netwerkmanagement, passend binnen

de ontwikkeling naar een duurzame mobiliteit;

- een roadmap die het ontwikkelingstraject er naartoe beschrijft;
- rapporten, papers, presentaties en andere publicaties, studiereizen en events met als doel het verwerven en uitwisselen van kennis;
- draagvlak(verkenning) voor de visie in de vorm van afstemmingsactiviteiten met belangrijke stakeholders (veranderingsgezind (niche) en niet-veranderingsgezind (regime));
- voorstellen voor experimenten.

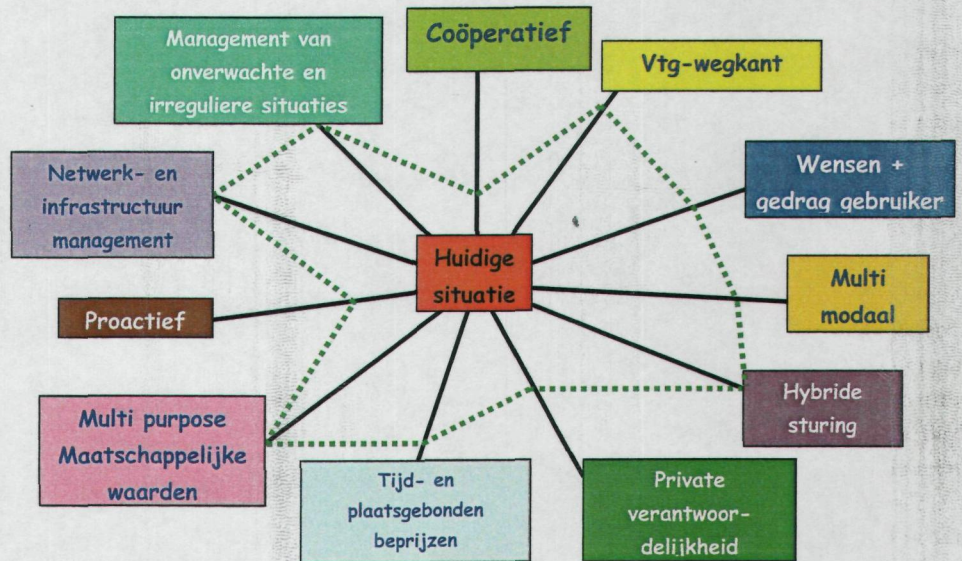
HOE

Het project heeft twee trajecten gevolgd:

- een inhoudelijk traject ('de richting'). In dit inhoudelijke traject zijn de dimensies van duurzaam verkeersmanagement verkend en vervolgens beschreven aan de hand van een webstructuur, een aantal uiteenlopende scenario's en een road map.
- een organisatorisch traject ('de beweging'). In dit traject zijn initiatieven ondernomen om partijen bij elkaar te brengen en situaties te scheppen die een voedingsbodem bieden voor het denken in transitie, in relatie tot het nagestreefde duurzame verkeersmanagement en duurzame mobiliteit.

Voor het proces is teruggegrepen op enerzijds praktijkervaring zoals opgedaan bij de vormgeving van professioneel Incident Management, anderzijds op inzichten uit de transitieliteratuur met betrekking tot transitiearena's. Bij de inhoudelijke uitwerking is ervoor gekozen een webstructuur te gebruiken, waardoor het mogelijk werd alle mogelijke/gewenste veranderingen richting duurzaam verkeersmanagement op een overzichtelijke wijze weer te geven. De beschrijving met behulp van de webstructuur vormde de basis voor de opstelling en beschrijving van een drietal (extreme) scenario's en de daarmee samenhangende roadmap.

Met deelnemers uit overheid, wetenschap en bedrijfsleven is TRADUVEM een zogenaamd 'tripartiet' project. In het project zijn de volgende organisaties actief: TNO/Bouw en Ondergrond, OC Mobility Coaching, Connekt, Capgemini en Siemens Nederland. Verder zijn Ministerie van Verkeer en Waterstaat, Rabobank Nederland, Peek Traffic, Veilig Verkeer Nederland en InTraffic betrokken bij de uitvoering, hoewel deze partijen niet expliciet onderdeel van het consortium zijn.

RESULTAAT

Het belangrijkste vernieuwende aan TRADUVEM is het (leren) denken in transitie in het algemeen, maar juist ook specifiek met betrekking tot duurzaam verkeersmanagement. Bij aanvang van het project werd de gekozen insteek met enige huiver ontvangen, wat aanleiding gaf tot veel discussie tijdens de eerste plenaire Transumo-bijeenkomst. Inmiddels is het denken in systeemverandering als basis voor transitie één van de centrale thema's van Transumo geworden. Concrete uitvoering van het gedachtegoed in een project heeft binnen TRADUVEM niet plaats kunnen vinden. In het zusterproject ATMA echter is uitvoering gegeven aan ideeën over onder andere netwerkmanagement.

De resultaten van TRADUVEM zijn te downloaden op www.transumofootprint.nl.

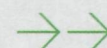
HOE VERDER

Een grote 'Praktijkproef' in Amsterdam met 'gecoördineerd netwerkmanagement' vindt in 2009 en 2010 plaats. Hierin worden voor

het eerst in Nederland enkele denkbeelden die in TRADUVEM zijn uitgewerkt, in de praktijk toegepast en getoetst.

Het gedachtegoed van TRADUVEM leeft voort in de Fellowship, een community van koplopers op het gebied van duurzaam verkeersmanagement. De Fellowship is ook een commitment van partijen voor meer begrip voor een transitie naar duurzaam Verkeersmanagement die tijdens een studiereis naar Japan in het leven is geroepen. Daarnaast is het initiatief genomen om op basis van de ontwikkelde expertise een architectuur voor transitie management in de verdere uitwerking richting duurzaam verkeersmanagement te ontwikkelen. TRADUVEM heeft enige input geleverd voor het project 'Beter Benut' van het Ministerie van Verkeer en Waterstaat. In hoeverre het ministerie en de provinciale- en regionale overheden het gedachtegoed zullen overnemen is nog niet duidelijk.

Toepassing van de projectresultaten op nationale schaal zal ertoe leiden dat dynamisch verkeersmanagement op een geheel andere

'HET GEDACHTEGOED VAN TRADUVEM LEEFT VOORT IN DE FELLOWSHIP, EEN COMMUNITY VAN KOPLOPERS OP HET GEBIED VAN DUURZAAM VERKEERSMANAGEMENT.'

wijze zal worden ingezet dan nu het geval is. De focus zal – conform de webstructuur – veel meer liggen op duurzaamheid (nu op doorstroming), op onverwachte situaties (nu op reguliere situaties), op proactief ingrijpen (nu op reactief ingrijpen), op netwerkbrede toepassingen (nu op lokale toepassingen), op samenwerking met marktpartijen (nu ligt de lead nog in belangrijke mate bij de nationale overheid), op een multimodale benadering (nu unimodaal), op coöperatieve systemen (nu slechts beperkte afstemming), op tijd- en plaatsgebonden beprijzen (nu generiek beprijzen), op hybride (agent-based) sturing (nu top-down sturing) en meer rekening houdend met de wensen van de klant. Dat vergt echter continue aandacht vanuit een regierol. Wellicht dat de Fellowship hieraan invulling kan geven.

Tot slot kan vermeld worden dat het gedachtegoed onderdeel uitmaakt van het onderzoek Duurzame Bereikbaarheid van de

Randstad (DBR). Dit onderzoek én de praktijkproef in Amsterdam vormen een goede basis voor verdere kennisontwikkeling op dit terrein.

PROJECTLEIDER

Ben Immers (ben.immers@tno.nl), TNO

OVER TRANSUMO

Transumo (TRANSition to SUstainable MObility) is een platform van meer dan 300 bedrijven, overheden en kennisinstellingen die gezamenlijk kennis ontwikkelen op het gebied van duurzame mobiliteit. Transumo streeft naar een transitie vanuit het huidige, inefficiënte Nederlandse mobiliteitssysteem naar een duurzaam systeem dat bijdraagt aan versterking van de economische concurrentiepositie, met aandacht voor mens en milieu. Transumo's activiteiten zijn gestart in 2005 en lopen tot eind 2009. Momenteel wordt binnen Transumo gewerkt aan meer dan 35 projecten.

Meer informatie over dit project, alsmede deze brochure is te downloaden op:
www.transumofootprint.nl

Transumo
Louis Pasteurlaan 6
PO Box 80
2700 AB Zoetermeer
T +31 (0)79 347 09 50
F +31 (0)79 347 09 55
info@transumo.nl
www.transumo.nl

> oktober 2009